בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תקכ"א

פרשת
פינחס
תשפ"ו

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 073-388-6654, בארה"ב: 605-477-4445

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **פינחס**, ביום **י"ז בתמוז** - התחלת **ימי 'בין המצרים' הקדושים**, שמובא מצדיקים שהם ימים המסוגלים מאד להתקרב אל הקב"ה; ואמנם בעיני העולם הם ימים של עצבות - מחמת כל ההלכות הנהוגות בימים אלה על־שם חורבן ביהמ"ק, אבל צדיקים הסבירו שדווקא ימים אלו מסוגלים מאד מאד להתקרב להקב"ה.

מובא בשם **המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע** על הפסוק (איכה א, ג) **"כָּל רֹדְפֶיהָ"** - כל **'רודפי י"ה'**, אלו שרודפים אחר הקב"ה, **"הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים"** - יוכלו להשיג את מטרתם דווקא בימי 'בין המצרים'.

מה הענין של **"רֹדְפֶיהָ"** - **'רודפי י"ה'**? **י"ה** הוא שם של **המוחין הקדושים**, והעיקר הוא שאדם יזכה שהמוח שלו יהיה דבוק בהקב"ה, ונקרא בכינוי של **'רדיפה'** כלשון הזוהר המובא בדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' כד): **'דַּע, שֶׂיֵּשׂ אוֹר, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מְמַנַּפְשִׁין וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וְהוּא אוֹר אֵין סוֹף. וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַשֵּׂכֶל מַשִּׂיג אוֹתוֹ, אַף עַל פִּי כֵן רְדִיפָה דְּמַחֲשָׁבָה לְמִרְדָּף אַבַּתְרֵהּ'** - המחשבה רודפת תמיד להשיג זאת; **'וְעַל יְדֵי הָרְדִיפָה, אָז הַשֵּׂכֶל מַשִּׂיג אוֹתוֹ בְּבְחִינַת מְטֵי וְלָא מְטֵי, כִּי בֶּאֱמֶת אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג אוֹתוֹ, כִּי הוּא לְמַעְלָה מִנֶּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה'**; כי המוח של אדם רוצה תמיד להשיג את המוחין הקדושים האלו - שהמוח שלו יהיה דבוק בהקב"ה, אבל מגיעים לזה בבחינת **'מְטֵי וְלָא מְטֵי'**, פירוש: **'מגיע ואינו מגיע'** - אני רודף אחר האלקות, אני רוצה שהמוח שלי יהיה דבוק בהקב"ה, אבל עדיין לא תפסתי את זה... **כי כל מה שאדם מתקרב - עדיין זה מתרחק ממנו,**

כי־כן הוא תמיד בקדושה: אדם לא יחשוב אף־פעם שהוא השיג משהו... אמנם השגת משהו, אבל יש לך עוד... אתה צריך לרדוף עוד אחר הקדושה!

זהו: "**רִדְפֶיהָ**" - '**רודפי י"ה**', שאדם **רודף** אחר **קדושת המוחין** - '**י"ה**', והעניין של שֵׁם **י"ה** מוסבר באריכות בדברי רבינו בליקו"מ ח"א סי' ק"א, שזה ענין של המוחין הקדושים, ורבינו מלביש זאת בפסוק (תהלים כז, ב) "בְּקָרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי" - 'מְרֵעִים' זה בחינת 'תְּרִין רֵעִין דְּלָא מִתְפָּרְשִׁין', שהם 'חכמה' ו'בינה' - '**י"ה**', שזה ענין שאדם ישים את כל ה'חכמה' שלו וכל ה'בינה' שלו בתוך אלקות, ויזכה להשיג את הקב"ה; **אין דבר יותר גדול מזה - שאדם תמיד רוצה לקשר את המוח שלו אל הקב"ה!**

ובאמת זה צריך להיות הטבע של האדם, כי לאדם יש נשמה קדושה, וכמו שאנחנו אומרים בכל יום בבוקר את ברכת "אֱלֹקַי, נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא"; כי לכל אדם יש נשמה טהורה, והנשמה הזו - כאמור בדברי רבינו הנ"ל - היא תמיד רודפת להשיג את מקור־קדושתה.

נמצא אפוא, שיש לנו כבר איזה מושג בפסוק "**כָּל רֹדְפֶיהָ**" - כל '**רוֹדְפֵי יָ"הּ**', שאדם רודף כביכול אחר הקב"ה: '**י"ה**' זו קדושת המוחין הקדושים, "**הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים**" - בימים אלו אפשר לאדם לזכות לזה!

כי הנה בימים אלה אנחנו מתאוננים ומקוננים על החורבן, אבל צריכים להתבונן מה ענין ההתאבלות הזאת; בדברי רבינו מובאת לשון 'חריפה' מאד, אומר רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' סז): '**וְהִנֵּה מַה שֶּׁעָבַר - אַיִן, כִּי כְּבָר נִשְׂרַף בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ**' - וא"כ מה עושים עכשיו? ממשיך רבינו: '**אַךְ כָּעֵת, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַפֶּה לָשׁוּב אֵלֵינוּ וְלַחֲזֹר וְלִבְנוֹת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, רָאוּי לָנוּ שֶׁלֹּא לְעַכֵּב, חַס וְשָׁלוֹם, בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, רַק לְהִשְׁתַּדֵּל בִּבְנָיָנוֹ**'; והנה כל מילה של רבינו זה 'רזין עילאין', ואפשר לדרוש דרושים שלמים על כל מילה וכל אות, וכן כאן שרבינו נוקט בלשון '**אַךְ כָּעֵת**': '**אַךְ**' מרמז על ענין של תשובה, כי **א"ך** בגימטריא **כ"א** כחשבון שֵׁם **אהי"ה** שהוא שֵׁם של תשובה (ליקו"מ ח"א סי' ו), ושייך ביותר בימים אלה שהם **כ"א** יום - החל מהיום, י"ז בתמוז, עד תשעה באב, ומרומז במזמור "תפילה לעני" של דוד המלך (תהלים קב, ח): "שָׁקַדְתִּי וָאֱהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג" - שֵׁם אהי"ה, **כי ימים אלו מסוגלים מאד לתשובה!**

והעניין של "**שָׁקַדְתִּי**" ג"כ שייך לימים אלו, כי בתחילת ספר ירמיה כתיב שהראה לו הקב"ה "**מַקֵּל שָׁקֵד**", ומדוע? "כִּי **שֹׁקֵד** אֲנִי עַל דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ" - אני ממהר לעשות את החורבן. כי 'עץ שקד' הוא העץ שהכי ממהר להוציא פירות, ובתוך שלושה שבועות - **כ"א** יום - הוא יכול להוציא פירות, ולכן הראה לו הקב"ה דווקא '**שקד**' - ענין של זריזות.

אך זה מרמז על הענין האמור - **כ"א יום** של צמיחת השקד מרמזים על **כ"א יום** של 'בין המצרים', שהם ימים מסוגלים

לתשובה - שם **אהי"ה** העולה **כ"א**, וזהו "**שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג**" - '**שָׁקַדְתִּי**' אותיות '**קִדַּשְׁתִּי**', אדם יכול לקדש את עצמו!

"**וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג**" - ימים אלו מסוגלים מאד להתבודד להקב"ה! בימים אלו יעשה האדם התחלה חדשה בעניין של התבודדות, וכך יקיים "**כָּל רִדְפָיהָ**" - כל '**רוֹדְפֵי יָ"הּ**', שהוא רודף אחר הקב"ה, **איך אתה רודף? 'תרדוף' ללכת למקום צנוע ושקט שבו אתה נמצא לבד - בחדר, במרתף, בגג, בשדה או בהר, לשם 'תרדוף' ותפרש שיחתך לפני הקב"ה! תגיד להקב"ה: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַכְשָׁו אֲנִי רוֹצֶה לַעֲסֹק בְּבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!**' - וכדברי רבינו האמורים: '**אַף כָּעֵת... לְהִשְׁתַּדֵּל בְּבִנְיָנוֹ**'; וזה הרמז במילת '**אַף**' - שרומז לתשובה, ומה הרמז במילת '**כָּעֵת**'?

קראנו בפרשת שבוע (במדבר כג, כג): "**כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל**"; אומרי רש"י: '**עוֹד עָתִיד לִהְיוֹת עֵת, כָּעֵת הַזֹּאת, אֲשֶׁר תִּגָּלֶה חִבָּתָן לְעֵין כֹּל, שֶׁהֵן יוֹשְׁבִין לְמֶנְיָו וְלוֹמְדִים תּוֹרָה מִפִּיו, וּמְחִיצָתָן לְפָנִים מִמַּלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, וְהֵם יְשָׁאֲלוּ מַה פָּעַל אֵל**'; כי עם־ישראל יהיו במדרגה יותר גבוהה מן המלאכים, ויצטרכו המלאכים לשאול מה הקב"ה עושה! כזאת '**עת**' קדושה תגיע!

ועוד בעניין '**עת**', מובא בדברי שלמה המלך בקהלת, שישנם **כ"ח עיתים** שעוברים על כל אדם בכל יום - י"ד דברים חיוביים, כגון לשחוק, לשמוח ולרקוד, וי"ד שנראים כמו שליליים - לספוד וכו', ויחדיו הם **כ"ח**, ועיקר העבודה שאדם יזכה למצוא את הקב"ה בכל העיתים - בכל מה שעובר עליו! **בכל עת ועת - הן בעת שמחה, והן בעת הפוכה, וכמו העת של שלושת שבועות 'בין המצרים', שאדם יגיד: זו עת של עצב וספוד... העיקר הוא למצוא את הקב"ה בכל דבר!**

רבינו ז"ל מפרש (ליקו"מ ח"א סי' לג) את הפסוק (קהלת ז, יד) "**בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה**" - '**רְאֵה**' היינו גם כשעוברים עליך דברים יותר קשים, תסתכל טוב ותראה שגם שם נמצא הקב"ה! **וזו עבודת האדם - למצוא את הקב"ה בכל העיתים שעוברים עליו!** ישנם כ"ח עיתים, ובכל פעם עובר עליך משהו אחר, ואתה צריך למצוא את הקב"ה בכל מה שעובר עליך!

וזה פירוש הפסוק "**כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל**" - שיבוא זמן שהמלאכים בעצמם ישאלו את עם ישראל 'מה פעל אל'... אפילו שהמלאכים גבוהים ויודעים את הכל לכאורה [הם **חושבים** שהם יודעים את הכל...], מחיצתם של עם־ישראל תהיה לפנים ממלאכי השרת!

ותחילת הפסוק הוא: "**כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל**" - לעם־ישראל אין שום קשר עם הנחש ולא עם 'קסם', רק יזכו לכזאת מדרגה: "**כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב**" - לכל ה'**עיתים**' של עם־ישראל ישאלו "**מַה פָּעַל אֵל**"...

כל זה פירשנו לדייק את שתי המילים של רבינו בתורה זו - "מַה שֶּׁעָבַר - אַיִן,

כִּי כְּבָר נִשְׂרַף בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ' - **'אַךְ כָּעֵת'**... ומה **'אַךְ כָּעֵת'**? ממשיך רבינו: **'שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַפֶּה לָשׁוּב אֵלֵינוּ וְלַחֲזֹר וְלִבְנוֹת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ'** - זה העיקר של ימי 'בין המצרים' האלו, הם ימים של השתוקקות, כיסופים, רצונות ותפילות להקב"ה שיבנה לנו את ביהמ"ק! **זו העבודה של ימים אלו!**

ואיך בונים בית־המקדש? אדם יקח 'לְבֵנִים' וינסה לבנות?... **אומרים חכמינו הקדושים** (ברכות לג.)**: 'כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה, כְּאִלּוּ נִבְנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו'**; מהי **'דעה'**? בתורה ק"א הנ"ל שרבינו מדבר שם מהסוד של שֵׁם **י"ה**, מסביר רבינו שהשלימות היא ש**'חכמה'** ו**'בינה'** יביא את האדם לשלימות ה**'דעת'** - שיהיה **משולש**, כך רבינו מסביר שם - שע"י ה'חכמה' ו'בינה' הוא יגיע ל'דעת' - "לָדַעַת אֶת ה'" (הושע ו, ג).

ובזה עיסוקינו בימי **'בין המצרים'**, שהם ימים שבהם נזכרים על החורבן; ברוב ימות השנה 'עולם כמנהגו נוהג', ובן־אדם לא חושב על זה הרבה... אבל כשמגיעים שלושה שבועות אלו - **כ"א יום** אלו המתחילים מי"ז בתמוז עד תשעה באב - ישנן כמה וכמה הלכות הנהוגות בימים אלו [צריכים ללמוד בשולחן־ערוך את כל ההלכות השייכות לימים אלו!] כדי להזכיר את האדם ש'היה' לנו ביהמ"ק ו'יש' לנו ביהמ"ק, וצריכים לבנות אותו! **אדם יתחיל להרגיש שחסר לו ביהמ"ק!**

ממשיך רבינו ואומר: **'עַל כֵּן צָרִיךְ לְזָהֵר מְאֹד לָקוּם בַּחֲצוֹת, וְלִהְיוֹת מִתְאַבֵּל מְאֹד עַל חָרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ'**; אשרי מי שלכל־הפחות בשלושה שבועות אלו אומר 'תיקון חצות'! לפי שיטת הקאמרנא בשעה **שתים־עשרה** כבר זמן חצות, ואשרי הזוכה לומר אז תיקון חצות! **כל השנה לא כל אחד זוכה, אבל אם אנחנו רוצים לעשות משהו 'לִכְבוֹד בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ', הבה נתעורר להגיד תיקון חצות! כמה זמן זה כבר לוקח? עשר דקות או רבע שעה...** אומרים כמה מזמורים יחד עם הפרק החמישי של איכה, ולוקח כמה דקות, **ופועל תיקונים כ"כ נוראים!** וכך אדם יודע: **'לכל־הפחות עשיתי משהו בימים אלו לכבוד בנין ביהמ"ק'...**

אנחנו אוחזים עכשיו ב**יום רביעי בלילה י"ז בתמוז**, וגם תשעה באב הוא **ביום רביעי בלילה**, ואשרי מי שיקבל על עצמו לכל־הפחות בשלושה שבועות לומר 'תיקון חצות'! יקח סידור - בסידור שלנו זה נדפס, וכן בהרבה סידורים - ויאמר 'תיקון חצות'!

לגבי הקינות - האם צריכים להגיד את כולן, הנה ישנן חמש קינות, ועל זה יש עצה פשוטה, שיכולים לחלק את זה לכל לילה מלילות השבוע. ובאמת **זה לא העיקר** של 'תיקון חצות', זה לא מוזכר בדברי האר"י הקדוש אלא התחבר אחר האר"י הקדוש, כי **העיקר של 'תיקון חצות' הוא עשרת המזמורים ופרק ה' של מגילה איכה**, ואשרי מי שבימים האלו יקח לעצמו משימה קדושה להגיד את זה, וכך הוא מתחיל להרגיש ש**'חסר לו ביהמ"ק'...**

סיפרנו כמה פעמים את הסיפור השייך ביותר לימים אלו, וכדאי לחזור עליו: בדור הקודם, במדינת פולניה, היה בחור

שהתקרב לאור של רבינו הקדוש [רבי יצחק ברייטער עשה התעוררות גדולה בפולניה בפרסום שם רבינו ז"ל], והוא התחיל לקיים את העצות של רבינו, ובתוכן את **אמירת 'תיקון חצות'** - אחת מהעצות של רבינו.

והנה הבחור הזה לא היה 'למדן' גדול[א], והיה תמים[ב], ולקח ברצינות את העצות של רבינו, והתחיל להגיד 'תיקון חצות'. הוא קיים זאת ממש כמו שאומרים איכה וקינות בתשעה באב - בישיבה על הרצפה, וכך היה אומר 'תיקון חצות' בתמימות ופשיטות.

פעם אירע שחבריו ראוהו בעת אמירת 'תיקון חצות'; אמנם בדרך־כלל הוא עשה זאת בצנעא, אבל פעם אחת ראוהו, והתחילו לעשות ממנו ליצנות... 'מה אתה עושה?... יושב על הרצפה?... אומר תיקון חצות?'... וכנראה הם היו באמת "למדנים" - והתחילו להגיד לו: 'אתה בכלל ראוי לומר תיקון חצות?'...[ג]

א. 'למדן' הכוונה כלשון העולם - שהיה תם, ולא עסק ב'למדנות'... רבי נתן פעם אמר: "הם קוראים לעצמם **'למדנים'**, ואנחנו **'לומדים'**"... ובאמת כל העניינים האלו של **"למדנות"** - זה לא התחיל לפני כ"ב הרבה דורות... כל העניין הזה של 'פלפולים' ו'חילוקים' - זה לא דבר שהיה מימות עולם... זה התחיל במדינות מסוימות כמו 'ליטא', שזה היה כדי להציל את הדור מ'רוח ההשכלה' רח"ל, שלקחו את המוחין, ולכן הצדיקים והגאונים דאז חידשו את ענין הלימוד בעומק עם כל מיני חילוקים וכו'. אכן לא הרבה מכירים את זה, אבל מי שלמד בישיבות ליטאיות ומסתכל בספרים של הגאונים הללו, רואה את כל ה'דיוקים' וה'חילוקים' וכו', ובאמת אלו דברים מאד מעניינים - איך יכולים לחלק שתי הלכות 'על חוט השערה', זה מאד מעניין, אבל זה לא היה דבר שהיה נוהג מימות עולם... לא מוצאים דברים כאלו בספרי הראשונים והאחרונים [האחרונים הקודמים לאחרוני האחרונים], כי אז היה העניין ללמוד הרבה ש"ס וראשונים ופוסקים - **'ללמוד'!** שאדם ימלא כריסו בש"ס ופוסקים והרבה שולחן־ערוך - ללמוד בפשטות!

ורבינו היה 'דוגמא־חיה' לזה, וכמובא ב'שיחות־הר"ן' (סימן עח): 'וְתָמִיד הָיָה לְמוּדוֹ בְּמַהֲירוּת גָּדוֹל מְאֹד. וְהָיָה לוֹמֵד כַּמָּה דַּפִּין פּוֹסֵק בְּשָׁעָה אַחַת, עִם כָּל הַפֵּרוּשִׁים כֻּלָּם שֶׁסְּבִיב הָאַרְבָּעָה "שֻׁלְחָן עָרוּךְ" הַנִּדְפָּסִים בְּכָרְךְ גָּדוֹל, שֶׁהֵם הַ"טּוּרִי-זָהָב" וְהַ"מָּגֵן אַבְרָהָם" וְה"בְּאֵר הַגּוֹלָה" וּ"פְּרִי חָדָשׁ" וַ"עֲטֶרֶת זְקֵנִים" וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם בְּשִׁאָר הַחֲלָקִים. **וְסִפֵּר, שֶׁבְּעֵת שֶׁהָעוֹלָם מְכִינִים עַצְמָן לְהִתְפַּלֵּל בְּבֹקֶר בְּעֵת שֶׁמַּתְחִילִין לְהִתְקַבֵּץ עַד שֶׁמַּתְחִילִין לְהִתְפַּלֵּל, בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה הוּא לוֹמֵד אַרְבָּעָה דַּפִּין פּוֹסֵק.** וְכֵן כָּל מַה שֶּׁלָּמַד גְּמָרָא אוֹ פּוֹסֵק וְכַיּוֹצֵא הַכֹּל הָיָה בְּמַהֲירוּת גָּדוֹל מְאֹד'; וזה היה רצונו של רבינו - שנסיים ש"ס עם הרי"ף והרא"ש וכו' - שאדם ימלא כריסו עם ש"ס ופוסקים; וזה נקרא **"לימוד"!** וממילא אם אח"כ מתחיל ללמוד קצת 'תוספות' וראשונים - שמביאים קושיא ותירוץ וכו', ואח"כ לומד את דברי הפוסקים האחרונים - זה נקרא 'לימוד' - שאדם **'לומד'!** וזה נקרא **"למדן"** - וכי 'למדן' הכוונה מי שיכול לפלפל ולהגיד 'סברא'?... **"למדן"** הוא מי שזוכה **"ללמוד"!**

ב. מה צריכים? **תמימות ופשיטות! זה הדבר הכי חשוב!** כמובא בסיפור **'מחכם ותם'**, שרבינו לימד אותנו שהחכם אמנם היה חכם, אבל הגיע להיכן שהגיע, **והתם היה תם וזכה אח"כ להגיע לכל החוכמות שבעולם עד שנעשה ראש על כולם!**

ג. פעם כתב איזה מחבר בספרו: **"בזמננו לא ראינו שידקדקו לומר תיקון חצות"**; מוהרא"ש **מאד מאד** הקפיד על זה, והתבטא: "שיהיה לך אריכות ימים ושנים כמספר הזוכה לומר תיקון חצות בכל לילה"... **וכי אתה 'מכיר' ואתה 'בעניינים'? אולי הרבי שלך לא אומר תיקון חצות, וכי בכלל זה תגיד "לא ראינו מי שאומר"?!...** איפה אתה צריך לראות

אך הוא היה בחור תמים, והיו לו 'הקדמות' טובות, והוא לא התפעל... הם צוחקים? שלמה המלך אומר במשלי (ט, יב): **"אִם חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא"** - ממי אתה מתלוצץ? אתה מתלוצץ מעצמך! אז הוא לא התפעל מהם, אבל הם מצאו סיבה לעשות קצת "שמח", והתלוצצו ממנו...

והנה בתומו הוא אמר להם משפט שגרם להם לחדול מהתלוצצותם: **'רְאוּ נָא, אַתֶּם "לַמְדָנִים", וְאַתֶּם לוֹמְדִים הַרְבֵּה, וְכַנִּרְאֶה לֹא חָסֵר לָכֶם כָּל כָּךְ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ... אֲנִי בָּחוּר פָּשׁוּט, לִי חָסֵר בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ! אִם הָיָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, הָיִיתִי עוֹלֶה לִירוּשָׁלַיִם, הָיִיתִי בָּא לְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, וְהָיִיתִי מְסֻתַּכֵּל עַל עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים וְשִׁירַת הַלְוִיִּם, וְהָיִיתִי מֵבִיא קָרְבַּן עוֹלָה... לִי חָסֵר בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ!'...**

הוא אמר את זה בכזאת תמימות ופשיטות, עד שכולם התביישו... ולא רק שכולם התביישו, אלא **קבוצה שלימה מאותם בחורים התקרבו לרבינו!** הם ראו את התמימות של הבחור הזה - איך שהוא אמר להם כזה משפט חודר: **'לָכֶם לֹא חָסֵר בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל לִי חָסֵר בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ'...** - והבינו שהוא "מדבר לעניין"... וזה גרם להם לברר מהיכן הוא לקח את זה, וגילה להם את האור של רבינו, וקבוצה שלימה התקרבו אז לרבינו...

אלו הם **ימי 'בין המצרים'**, שאכן ישנן כל הלכות של שלושה שבועות אלו, וצריכים ללמוד את ההלכות, ולהגיד 'תיקון חצות', **והכל בכדי לדעת שחסר לנו ביהמ"ק!** וכלשונו של רבינו כאן: **'רָאוּי לָנוּ שֶׁלֹּא לְעַכֵּב, חַס וְשָׁלוֹם, בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, רַק לְהִשְׁתַּדֵּל בְּבִנְיָנוֹ'**; וממשיך רבינו ואומר בפירוש: **'עַל־כֵּן מְאֹד צָרִיךְ לְזָהֵר לָקוּם בַּחֲצוֹת, לִהְיוֹת מִתְאַבֵּל עַל חָרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי אוּלַי בַּגְּלוּגּוֹל הָרִאשׁוֹן הָיָה הוּא הַגּוֹרֵם שֶׁיֶּחֱרַב הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ, וַאֲפִלּוּ אִם לָאו, אוּלַי הוּא מְעַכֵּב עַתָּה בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנֶחְשָׁב גַּם־כֵּן כְּאִלּוּ הוּא גָּרַם לְהַחֲרִיבוֹ** (עֵץ יְרוּשַׁלְמִי יוֹמָא, פֶּרֶק א, הֲלָכָה א). **עַל־כֵּן צָרִיךְ לְזָהֵר מְאֹד לָקוּם בַּחֲצוֹת, וְלִהְיוֹת מִתְאַבֵּל מְאֹד עַל חָרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִבְטִיחַ לְכָל הַמִּתְאַבֵּל עַל צִיּוֹן לָשׂוּם לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן "פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר"** (יְשַׁעְיָה סא, ג)'; ואכן איתא בדברי האר"י הקדוש שיש ענין לשים אז מעט אפר במקום הנחת התפילין, ועי"ז מקיים "פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר" - 'פְּאֵר' זה התפילין ששמים שם בגובה הראש, ושם שמים את ה'אֵפֶר' בחצות לילה[ד].

כי תפילין מרמז על ה'מוחין' הקדושים,

את זה?!...

ב"ה רבים וגם טובים זוכים לומר תיקון חצות, ובפרט אלו שזוכים לדעת מרבינו - כמה רבינו שיבח את מעלת הזוכה לומר 'תיקון חצות'! רבינו אומר בתורה קמ"ט, שעיקר העבודה שאדם יגיד כל לילה תיקון חצות, ורבינו דיבר מזה כל כך הרבה, ואמר שמסוגל כמו פדיון (וכן בשיחות הר"ן), **ואיך יכולין לכתוב בספר כזה דבר - שלא ראינו?... איפה היית צריך לראות את זה?!...**

ד. וכן המנהג אצל חתן קודם החופה, ששמים לו מעט אפר על ראשו, ואומרים לו את הפסוק הזה - "לָשׂוּם לַאֲבֵלֵי

שזה כל העניין הנ"ל של **"רוֹדְפֵי יְ"ה"**, שמרמז על קדושת המוחין, וזו קדושת התפילין, ובשעה שאדם הולך עם התפילין אז הוא מקיים ביותר את ענין רדיפת המוח אחר הקדושה, כלשון הנ"ל בדברי רבינו: **'רְדִיפָה דְּמַחֲשָׁבָה לְמִרְדָּף אַבַּתְרֵהּ'**.

גם אצל יעקב אבינו בעניין עשיית המקלות כתיב (בראשית ל, לח): "וַיַּצֵּג אֶת הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל **בָּרָהָטִים** בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם" - מה זה **'רהטים'**? זה היה מקום שכל החיות היו רודפים ובאים לשתות ממנו מים; והזוהר הקדוש אומר, שזה סובב על המוחין הקדושים שנקראים ג"כ **'רהטים'**, כי המוחין תמיד רודפים להשיג את הקב"ה - כמו המים שרודפים במעיין... וזה מתקיים כשאדם מניח את התפילין, כי התפילין הקדושות זה מה שבונה לאדם את המוחין שלו!

ואת זה עושים בשעת חצות לילה - שאדם מתאבל על החורבן, **ועל מה הוא מתאבל? הוא כוסף ומשתוקק: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ! חָסֵר לָנוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ! אִם הָיָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ - הָיָה כְּבָר שָׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַטִּפְּשׁוּיוֹת והשיגעונות כְּלֹא הָיוּ! הָיָה כְּבָר סוֹף לְכָל זֶה!'** - שזה יהיה בקרוב בימינו, בעת ביאת משיח־צדקנו, אבל בינתיים חסר לנו בית־המקדש, ולכן נראה שיש שליטה לאותם אנשים - אמנם זאת לא 'שליטה' באמת, אבל הם משתוללים... בני־אדם משועממים, ולא יודעים מה לעשות עם עצמם, וצריכים איזה 'אקשן', והנה איזה משוגע מתלבש על איזה ענין וכו'. **ומילא היית פועל נגד הגויים, אבל בני־אדם שאין להם שכל מתלבשים רק היכן שאפשר לעשות 'בלגן' ו'אקשן'... והם טיפשים וליצנים! זה ביזיון! הם לא מבינים כמה הם מתבזים!** נמצא שבוודאי חסר לנו בית־המקדש...

והימים האלו הם מאד מאד מסוגלים להחיש ביאת המשיח, ולזכות שיתקיים **"כָּל רוֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים"** - אנחנו צריכים לבנות את בית־המקדש, את ה'מוחין' שלנו, בבחינת (שמות יז, טז) "כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ" - אלו המוחין, אבל מה הבעיה? **שהמוחין לא מקושרים יחד עם המעשים!**

כלומר: אכן לפעמים יש לאדם 'מוח' - הוא שומע ומתעורר, אבל זה לא מספיק שתשמע ותתעורר, **אתה צריך להכניס את זה בפועל ממש! שמעת עצות, שמעת דיבורים - תכניס את זה 'לעובדא ולמעשה'! תתחיל להיות יהודי! תתחיל ללמוד תורה - שיעורי תורה כסדרן, תתחיל להתפלל - להתבודד להקב"ה, תתחיל להגיד 'תיקון חצות', תתחיל לשפר את החיים שלך, לדקדק בשלום־בית שלך! תתחיל!**

וזה נקרא שאתה לוקח את המוחין - **'י"ה'**, ואתה מייחד את זה עם ה'ו"ה' - אלו

צִיּוֹן לְתַת לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר", כדי שיזכור את חורבן בית־המקדש. הוא הולך עכשיו לבנות בית, ומחנכים אותו ומזכירים לו: **אתה הולך עכשיו לבנות בית, ראה שביתך יהיה כמו בנין בית־המקדש - שיהיה בית נאמן לה' ולתורתו ולצדיקים!**

המידות, דהיינו כלל הספירות כאן למטה, שזה רומז לאדם שנמצא כאן בזה העולם, ועליו להמשיך את המוחין - **'י"ה'** - כאן למטה - **'ו"ה'**.

וזה הפירוש: **"כָּל רִדְפָיהָ"** - כל 'רודפי **י"ה'**, **"הִשִּׂיגוּהָ"** - 'הִשִּׂיג **ו"ה'**, דהיינו שעכשיו הוא הזמן שאפשר לקשר את המוחין - 'רוֹדְפֵי **יָ"הּ'**, יחד עם המידות, שזה 'הִשִּׂיגוּהָ' - 'הִשִּׂיג **ו"ה**'

נמצא א"כ, שאנחנו מקבלים כבר **'תמונה אחרת'** מן הימים הקדושים האלו, שהם ימים מיוחדים מאד מאד, ואשרי מי שנזהר בהם! וכבר נָתַנּוּ עצה אח - **שאדם יקבל על עצמו לומר 'תיקון חצות' בכל לילה!** הרי 'קריאת שמע שעל המיטה' מקווים שאתה אומר, אז לפני קריאת שמע שעל המיטה - **יקח עוד עשר דקות ותגיד 'תיקון חצות' לשם ימי 'בין המצרים'...**

בנוסף, דיברנו הרבה ממעלת לימוד מסכת תענית - כמה זה קשור לימים אלו, הרי היום הראשון 'בין המצרים' הוא יום תענית - י"ז בתמוז, **טו"ב בתמוז!** צדיקים אמרו: **כשמשיח יבוא במהרה בימינו, י"ז בתמוז יהיה יום ראשון של החג, ותשעה באב יהיה יום אחרון של החג, וביניהם יהיו שלושה שבועות של חול המועד...** בשביל הילדים זה יהיה כ"כ כיף... הם לא ידעו כמה טיולים עוד יכולים לעשות... **אך כמובן יהיו אז טיולים אחרים... אדם יזכה לטייל במקומות חשובים...**

וצדיקים אמרו, שהעניין הזה שעתיד י"ז בתמוז להיות חג, מרומז כבר בתורה הקדושה בפרשת כי תשא, ששם מובא הדבר הראשון שאירע ביום זה - **'שבירת הלוחות'** [כמו שמזכירים בסדר הסליחות לי"ז בתמוז], כי אחר קבלת התורה שהיתה ביום **ו' סיון**, עלה משה רבינו **בז' סיון** לקבל את הלוחות, וארבעים יום אח"כ - ביום **י"ז בתמוז** ירד משה רבינו וראה מה עשו הערב־רב - את העגל, ושבר את הלוחות[ה].

והנה יום קודם לכן - **בט"ז תמוז**, אהרן הכהן - **'אהרן כהנא קדישא'** - ידע שמשה

ה. ועל זה מגלה רבינו (ליקו"מ ח"א סי' ריז): **'תַּמּוּז' ר"ת ז'מן מ'תן ת'ורתנו - ז'כרו ת'ורת מ'שה, חסר ו', כי אז נשברו הלוחות,** ומידתם של הלוחות היתה ו' טפחים על ו' טפחים, ומחמת שנשתברו - חסר הו', ואיתא בגמרא (עירובין נד.) שזה גרם שכחת התורה, כי עד אז היה אדם לומד ולא שוכח, ואחר שבירת הלוחות אדם לומד ושוכח, ואמר רבינו (שיחות הר"ן, סימן כו): **'אֲצַל הָעוֹלָם הַשְׁכָּחָה הִיא חִסָּרוֹן גָּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם, אֲבָל בְּעֵינַי יֵשׁ בְּהַשְׁכָּחָה מַעֲלָה גְּדוֹלָה. כִּי אִם לֹא הָיְתָה שְׁכָחָה, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בַּעֲבוֹדַת ה', אִם הָיָה זוֹכֵר כָּל מַה שֶׁעָבַר, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהָרִים אֶת עַצְמוֹ לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשׁוּם אֹפֶן. גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים אֶת הָאָדָם מְאֹד כָּל הַדְּבָרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו, אֲבָל עַכְשָׁו עַל-יְדֵי הַשְׁכָּחָה נִשְׁכָּח מַה שֶּׁעָבַר'**; וביותר בלימוד התורה: **אני לא יודע מה היה עד עכשיו - כן למדתי, לא למדתי - היום זה יום חדש! אני מתחיל מעכשיו!**

וכך לוקחים את "תכלית הירידה" ומהפכים אותו ל"תכלית העלייה", כי ביום כזה - י"ז בתמוז, שבו היתה שבירת הלוחות - דייקא אז אנחנו מתחילים ללמוד תורה בהתמדה! **ואשרי מי שיקח על עצמו ללמוד בימים אלה מסכת תענית - בבלי ירושלמי תוספתא, וילמד את זה עד תשעה באב או אפילו עד ט"ו באב; שלושים דפים זה דבר קל... אשרי מי שיקח עצמו לזה!**

רבינו צריך להגיע, רק לא ידעו בדיוק מתי, ולכן הוא רצה לדחות את הערב־רב ממעשה העגל, וכתיב (שמות לב, ה): **"וַיַּרְא אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמַר חַג לַה' מָחָר"**; כי בין־כך יבוא משה רבינו ויינצלו מן החטא. אך התעקשו הערב־רב [אלו בני בלעם - יונוס ויומברוס[1]] ודחקו לגרימת החטא, ואף שאהרן הכהן עשה את הכל כדי למנוע ולדחות זאת - הס"מ הראה את מיטת משה רבינו בשמים, וחשבו שהוא כבר נפטר וכו', ולא הועיל, והווה מה דהווה - "וַיַּשְׁכִּימוּ מִמָּחֳרָת... וַיָּקֻמוּ לְצַחֵק", רח"ל.

על כל פנים, אמרו צדיקים, שבפסוק הזה כבר מרומז שעתיד יום י"ז בתמוז להיות יום חג, כי אהרן הכהן קרא ואמר: **"חַג לַה' מָחָר"**, וזה היה ביום י"ז בתמוז, שהוא **טו"ב** בתמוז, שיתקיים **"חַג לַה' מָחָר"** - **'מָחָר'** היינו 'לְאַחַר זְמַן', ואמנם עכשיו אנחנו עדיין מתאבלים על חורבן ביהמ"ק ביום הזה, אבל בעזרת ה' בקרוב יהיה **"חַג לַה' מָחָר"** - שזה יהיה הענין של גילוי שכינה ובנין ביהמ"ק.

וזה מה שאנחנו עוסקים בימים אלו, שאמנם מקיימים את כל ההלכות של ימים אלו, אבל מתבוננים: **'מדוע'** עושים זאת. ישנו פתגם עממי: **'אין בוכים על חלב שנשפך'**; הרי החלב כבר נשפך, ומה תעשה עכשיו?...

והרמז שמונח במילים אלו[2] - **"חלב שנשפך"** - מובא בדברי רבינו: **'חָלָב'** ר"ת **לִ'בִּי חָלָל בְּ'קִרְבִּי**, שאדם צריך לדעת: **'לִבִּי חָלָל בְּקִרְבִּי' - אֲנִי רוֹצֶה רַק לְהִתְקָרֵב לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְלַהֲרֹג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע!** אבל בינתיים זה נשפך, וכמו שכתוב במגילת איכה (ב, יא): **"נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֵדִי"**, ואדם לוחם עם זה, **ומה תעשה? תבכה ותהיה בעצבות?! לא ולא! עושים מה שרבינו אומר כאן: 'הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַפֶּה לְשׁוּב אֵלֵינוּ וְלַחֲזֹר וְלִבְנוֹת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ' - זו העבודה הקדושה שלנו בימים אלו!**

כשאומרים 'תיקון חצות' אומרים: **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חָסֵר לָנוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ! חָסֵר לָנוּ הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְגַּלּוֹת לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ!'...**

כשמפיצים אור רבינו מקרבים את ביאת המשיח! מביאים לבן־אדם קונטרס **"חודש תמוז מאיר ושמח"**, ובתחילה הוא לא יודע 'מה זה י"ז בתמוז?!'... הוא רק שומע את זה - הוא כבר נכנס לעצבות... הוא אומר: 'כן, אני יודע, אי־אפשר לעשות חתונות... אי־אפשר לשמוע מוזיקה', ומפטיר: 'אין לי כוח לזה', ונכנס ושותה עוד כוס... כי הוא לא יודע ולא מבין מה זה! **והנה מביאים**

---

1. משה רבנו רצה לקרב אל כולם, וריחם עליהם, ויצאו עם עם־ישראל ביציאת מצרים, אבל הקב"ה אמר שזה מסוכן לקרבם, **ואכן לפעמים יש בני־אדם שצריכים להיזהר מהם מאד, ולא יכולים לקרב אותם!** וכמובא בדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' נט), שיש אנשים שסכנה לקרב אותם, כי עלולים לגרום ח"ו כמו שגרמו הערב־רב...

2. רבינו אומר שמי שבקי בספריו הקדושים ימצא את כל הפתגמים של העולם שם...

לו קונטרס ועל כריכתו מתנוססת תמונת ביהמ"ק, ואומרים לו: 'הנה עוד מעט בונים את ביהמ"ק'... והוא תוהה: 'אבל מה עושים 'עכשיו'?'... ואומרים לו: 'תתסכל פה מה עושים ואיך אפשר להתחזק ולהפוך את תכלית הירידה לתכלית העלייה... אפשר לך להתחזק! לא יעזור לך השתייה הזאת, ולא יעזרו לך הסמים האלו, השם ישמור, זה לא יעזור לך כלל! אתה רק תסתבך יותר! ואם יהיה לך שכל - תתחיל להתחזק ולהבין מה זה ביהמ"ק'...

הרי הוא לא מבין מה זה "בית־המקדש", והוא שואל: 'מה עושים שם?' - הוא לא מבין... וצריכים להגיד: **'ביהמ"ק? עושים שם שמח! שומעים שם ניגונים נפלאים, ומקבלים שם אור המאיר של השכינה'...** הוא מתחיל לשמוע מזה, **וכך מקרבים את הגאולה!**

בני־אדם לא יודעים מהם שלושה שבועות אלו, ומה רוצים מהם בימים האלה, וכשמביאים את זה לאדם עם **גישה אחרת** לגמרי, לא בדרך של **'חורבן'** אלא בדרך של **'בנין'**, וכמו שרבינו אומר כאן - שאנחנו מצפים שהקב"ה יבנה לנו בית־המקדש, **אז תשתוקק לזה! זה יעזור לך!** הכוסית של ה'עראק' לא תעזור לך...

היה פעם שיחה של רבי נתן לגבי המנהג שהיה אצל אילו חסידים, שכשהלכו לישון - שמו תחת הכרית בקבוק קטן של יי"ש [לא שהיו שיכורים, אלא היו שותים מעט], וסיפרו לרבי נתן שכשהם היו מתעוררים באמצע הלילה מיד שאלו: 'משיח כבר הגיע?' ומשראו שלא הגיע - היו לוקחים כוסית, שותים ונרדמים שוב... משיח עדיין לא פה, וזה יעזור לו להירדם...

ענה ואמר רבי נתן: **זֶה מַה שֶּׁאַתָּה עוֹשֶׂה?! קַמְתָּ וְשָׁאַלְתָּ הַאִם מָשִׁיחַ כְּבָר הִגִּיעַ, וּמִשֶּׁרָאִיתָ שֶׁלֹּא - אַתָּה לוֹקֵחַ עוֹד כּוֹסִית? שִׂים תְּהִלִּים תַּחַת הַכְּרִית, וְהִנֵּה קַמְתָּ וַעֲדַיִן מָשִׁיחַ לֹא הִגִּיעַ? תַּגִּיד: 'אַיֵּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תָּבִיא אֶת הַגְּאֻלָּה! תָּבִיא אֶת מְשִׁיחֵי צִדְקֵנוּ!' וְכִי הַכּוֹסִית הַזֹּאת תַּעֲזֹר לְךָ?!...** כל העניין של השתיה זה רק להוציא את האדם מן המציאות! ואמנם לא מדברים פה מ'שיכור', אלא אחד שלוקח איזו כוסית קטנה כדי 'להרגיע את עצמו', ואח"כ יותר קל לו לישון... **מה עזר לך הדבר הזה?! אם קמת מאיזו סיבה באמצע הלילה - תיקח תהילים ותגיד כמה מילים להקב"ה: 'אַיֵּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָשִׁיחַ עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ?!'...**

מספרים על **הצדיק הקדוש ה'ישמח משה' מאוהעל זי"ע**, שכשהיה הולך לישון, היה שם את מקלו ליד מיטתו, והיה מצווה שכשמשיח יגיע - מיד יעירוהו, והוא כבר רץ... **כל ימיו הוא היה בציפייה גדולה לביאת המשיח!**

מספרים שהוא היה בדור של החורבן, וראה את החורבן, ולכן עתה כשחזר בגלגול היה מצפה ומייחל אימתי יבנה ביהמ"ק, עד שאמר קודם הסתלקותו: **'אִם הָיִיתִי יוֹדֵעַ שֶׁמָּשִׁיחַ לֹא יָגִיעַ בִּימֵי חַיַּי, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לִי לְהִתְקַיֵּם אֲפִלּוּ יוֹם אֶחָד'...**

אבל רבינו נותן לנו לימודים **'מה לעשות**

עם עצמנו', ואם בינתיים משיח לא הגיע - **מקרבים את משיח!** מפיצים אור רבינו! מקרבים בני־אדם! משיח יבוא פתאום, ומה יהיה? **צריכים לקרב את הבריות ולהכין אותם! 'להכין את השטח' לביאת המשיח!** ואכן, משיח יקרב את כל העולם כולו, אבל מה אנחנו עושים? אנחנו מכינים את הכל - את הספרים הקדושים, הלימודים הקדושים, ומחזקים את בני אדם שייקחו עצמם בידיהם, ויתחילו להשתוקק על בניין בית־המקדש!

אלו הם **ימי 'בין המצרים'** - ימים של השתוקקות, כיסופים ורצונות להקב"ה; **בואו נראה מה אנחנו יכולים לעשות כדי לקרב את הגאולה, להתאחד ביחד באהבה ושמחה!** האר"י הקדוש אומר, שעיקר הכוונות בימים אלו הן בברכת **'שים שלום'** - שאדם צריך להיות חזק במידת השלום! האר"י הקדוש אומר שזה גימטריא של כל השמות הקדושים שצריכים להגיע ל'שלום אמיתי' - שיהיה כבר שלום בין עם־ישראל, ותחילה: **שלום בין האדם בעצמו**, ענין של 'שלום בעצמותיו', וכן **שלום בביתו**, וכן **שלום בין אדם לחברו** (ליקו"מ ח"א סי' לג) - **זה מקרב את הגאולה!** אם אדם הוא מפורד מהשני וגורם מחלוקת, הוא לא מבין שהוא גורם עיכוב הגאולה...

הרי רבינו אומר בפירוש: 'רָאוּי לָנוּ שֶׁלֹּא לְעַכֵּב, חַס וְשָׁלוֹם, בִּנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ'; ובזה שאדם גורם מחלוקת ופירודים, הוא גורם שיתעכב בניין ביהמ"ק! וההפך מובן ממילא - אם אדם הוא **'אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם'**, והוא רק מחפש שלום, אזי הוא מקרב את הגאולה...

והנה, כדי 'לחפש שלום', צריכים לפעמים ענין של קנאות, שבזה אנחנו מגיעים לפרשת השבוע - **פרשת פינחס**, שהוא היה "פִּינְחָס קַנָּאָה", ו"תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"; הוא את הביזיון שביזו את משה רבינו, והלך בעצמו וקינא לשם ה'.

והדבר מוסבר בדברי צדיקים, שבאמת פינחס היה **מלא רחמים**, שזה מה שכתוב אצלו (במדבר כה, ז) "וַיִּקַּח **רֹמַח** בְּיָדוֹ", **'רֹמַח'** אותיות **'רַחַם'**, כי הוא ריחם על עם־ישראל! הוא ראה מה שנעשה - איך בן־אדם מבוזה ובעל־תאווה, רחמנא ליצלן, מבזה את משה רבינו, והבין מרוב רחמנותו שצריך לעשות את זה, ואכן לקח את הרומח ודקרם והפסיק את המגיפה, רחמנא ליצלן, וכל זה מהרחמנות שהוא ריחם על נשמות ישראל! כי הצדיקים מרחמים על נשמות ישראל, ואכן לפעמים הרחמנות הזאת צריכה להיות מתוך קנאות - **לעצור את הטומאה! לעשות סוף לכל הזבל! להפסיק את הלכלוך! יש גבול!** אך כל זה מרוב רחמנות...

וזה ענין ה**'קנאות'** של פינחס הצדיק, על מה הוא מקנא? אומר הפסוק: "תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא **לֵאלֹהָיו**"! ורבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' רעח) שזה בחינת הצדיק **'שֶׁאֵינוֹ מְקַנֵּא שׁוּם צַדִּיק, לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא, רַק אוֹתוֹ לְבַדּוֹ יִתְבָּרַךְ'** - איזו מדרגה זו! אדם אין לו שום קנאה על אף בריה שבעולם,

הוא מקנא רק את הקב"ה! ואומר רבינו שזה פירוש הפסוק: **"בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי"** - אומר הקב"ה: הוא מקנא רק אותי, כביכול...

אגב, בתורה הזו היה סיפור עם רבי נתן, כי הנה מי שיעיין שם בתורה יראה שרבינו פותח ואומר: **'דַּע, שֶׁעַל חֲלִיף טוֹב יְכוֹלִין לִרְאוֹת כָּל הַכֵּלִים שֶׁל הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ אֵיזֶה פָּגִים יֵשׁ לָהֶם'**; כלומר, אדם שיש לו עיניים טובות, הוא יכול לראות על סכין־השחיטה שאין לו שום פגימות את הכלים של בית־המקדש; ורבינו מלביש זאת בפסוק **'כְּשֶׁאָמַר יִצְחָק לְעֵשָׂו שֶׁיְּבַדֵּק הַסַּכִּין וְיִשְׁחַט יָפָה** (בראשית כז, ג) **"שָׂא נָא כֵלֶיךָ", רָמַז עַל כֵּלִים שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהֵם נִרְאִים עַל הַסַּכִּין הַיָּפָה'**; ע"ש.

והנה רבי נתן היה שם, ומשמע את הגילוי הנורא הזה, התלהב רבי נתן וענה ואמר לרבינו: **'רַבִּי, כַּנִּרְאֶה אֵין לָכֶם לְקַנְאוֹת אַף צַדִּיק בָּעוֹלָם!'...** ואז השיב לו רבינו שזה פסוק מפורש הכתוב אצל פינחס: "בְּקַנְאוֹ אֶת **קִנְאָתִי**", שזה צדיק שאינו מקנא שום צדיק, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, רק אותו יתברך לבד.

ולכן הגילוי הזה מובא שם בסוף התורה, אף שעל־פניו לא נראה שום קשר בינו לבין החלק הראשון של התורה, אבל מחמת הסיפור הזה - מובא העניין תכף־ומיד שם.

נחזור לענייננו: לזה זכה פינחס הצדיק - פינחס הכהן, שהוא ראה איזה זבל וסירחון, ואיך מבזים את משה רבינו, רחמנא ליצלן, וכולם בוכים על כך ולא יודעים מה לעשות, אבל פינחס הצדיק נזכר: "רבי לימד אותנו שיש ענין של הבועל ארמית', והוא לקח **"רֹמַח"** - את רחמנותו, ועצר את כל הטומאה הזאת, וזכה להציל את עם־ישראל; עד אז נהרגו עשרים וארבעה אלף רחמנא ליצלן, והיה ח"ו עלול להיות יותר, והוא עצר את זה.

ובזה מתחילה פרשת השבוע - בדברי הקב"ה למשה רבינו: **"פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי"** - כי היה אז ענין של **'חֲמָתִי'**, שזה ענין של כעס וחרון־אף, רחמנא ליצלן, שבא מכל התאוות המכוערות האלו, רחמנא ליצלן - שאדם לוקח את ה'חותם קדישא של המלך' - אות־ברית־קודש שנטמעה בו הקדושה מעת שזכו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, שאז חותמים לו אותו ב'חותם של המלך' - חותמים בבשרו 'ברית־קודש', אבל אם הוא לא שומר על ה'חותם של המלך', חס ושלום, הוא מהפך את זה, רחמנא ליצלן, וזה מה שהיה עם זמרי בן סלוא, שהוא הפך את ה**'חוֹתָם'** ל**'חֲמוֹת'** - ענין של כעס וחרון־אף, רחמנא ליצלן, ועל־ידי קנאתו של פינחס הצדיק התקיים "הֵשִׁיב אֶת **חֲמָתִי**" - את **'חֲמָתִי'** הוא הפך ל**'חֹתָמִי'**!

וזו קדושת ברית־קודש, שעל זה מברכים בעת שמכניסים ילדים בבריתו של אברהם אבינו: **"וְצֶאֱצָאָיו 'חָתָם' בָּאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ"** - עושים את חתימת אות־ברית־קודש בבשרם!

זה פירוש: **"הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם"**; ורבינו דקדק במילים **'בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי'** שזה

הצדיק שאינו מקנא שום צדיק **"לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא"**! רבי נתן אמר: 'אין לכם לקנאות בשום צדיק', ורבינו ענה לו: **"לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא"**, כי אדם שזוכה לַלימודים של רבינו - **גם בעולם הבא הוא לא מקנא אף־אחד! הוא זוכה להיות במקום טוב... הוא לא מקנא!**

ואחר כל זאת, נשאר לנו לבאר את המילה האחרונה: "הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי **'בְּתוֹכָם'**"; שואלים המפרשים: מה נכנס פה העניין **'בְּתוֹכָם'**?

ובפרט לפי הגילוי של רבינו על **'בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי'** שסובב על הצדיק שלא מקנא אף־אחד, רק **'קִנְאָתִי'** - את הקב"ה כביכול, א"כ מהי התוספת של **'בְּתוֹכָם'**?

לפי הגילוי של רבינו העניין הוא פשוט: **'בְּתוֹכָם' הכוונה שהצדיקים הקדושים מכניסים את כל זה 'בתוכנו'!** כלומר - אין הכוונה שהצדיק הוא במדרגה גבוהה, וזהו... **ומה עם כל אלו שמקורבים אליו?!** הרי רבינו אמר בפירוש (חיי־מוהר"ן, סי' שלה): **'הֲלֹא כָּל הַנַּחַת רוּחַ וְהַתַּעֲנוּג שֶׁלִּי הוּא רַק כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵיזֶה דְּבָרִי יַהֲדוּת וַעֲבוֹדַת ה' בְּאֶחָד מֵאֲנָשַׁי. הֲלֹא הִפְקַרְתִּי אֶת עַצְמִי וְאִשְׁתִּי וּבָנַי הַיְקָרִים, וְרַק בִּשְׁבִיל זֶה. הַאִם לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לִהְיוֹת מְפֻרְסָם וּמַנְהִיג שֶׁקּוֹרִין "גוּטֶער יוּד" כְּמוֹ כָּל הַמַּנְהִיגִים שֶׁנּוֹסְעִים הַחֲסִידִים אֲלֵיהֶם וְאֵינָם יוֹדְעִים עַל מָה נוֹסְעִים, וְחוֹזְרִים וְשָׁבִים וּבָאִים וְאֵינָם יוֹדְעִים מַה בָּאִים. אֲבָל אֲנִי לֹא רָצִיתִי בְּכָל זֶה, רַק לְקַחְתִּי עַצְמִי לַעֲסֹק בָּזֶה לְהַחֲזִיר אֶתְכֶם לַמּוּטָב. הֲלֹא כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵיזֶה עֲבוֹדַת ה' בְּעָנְיֵי שֶׁבַּעֲנִיִּים שֶׁהוֹלֵךְ בְּכוֹבַע קָרוּעַ וּמַלְבּוּשִׁים קְרוּעִים וּמְנֻעָלִים קְרוּעִים הוּא יָקָר אֶצְלִי וְכוּ'. בַּקָּשְׁתִּי מִאֹד מִכֶּם, הֱיוּ אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, כִּי זֶה כָּל יִשְׁעִי וְכָל חֶפְצִי'**; מה שרבינו השיג - אין לנו אפילו אפשרות להתחיל לחשוב בהשגות של רבינו, **ומה 'כן' אנחנו מבינים ברבינו? את הדיבורים שהשאיר לנו, שהוריד לנו מ'רום־גבהי־מרומים' עד אלינו כדי שיהיה לנו איזה אור... שנזכה לטעום איזו טעימה בעלמא מזה... זה מה שרבינו רצה וזה היה אצלו הכי חשוב - שהוא יכול לעורר בן־אדם באיזה הרהור תשובה והשתוקקות וכיסופים להקב"ה!**

ומעתה מובן מאד תוספת המילה "בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי **'בְּתוֹכָם'**" - כי הצדיק מוריד את ההשגות האלו **'בְּתוֹכָם'**! הצדיק זוכה לא לקנאות אף־אחד - לא בעולם הזה ולא בעולם הבא - אבל הוא דואג שזה יהיה **'בְּתוֹכָם'** - בתוך כל אחד ואחד! וכמו שכתוב (שמות כה, ח): "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי **'בְּתוֹכָם'**" - בתוך כל אחד ואחד! אותו ענין כאן: הצדיק זוכה ל**"בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי"**, אבל הוא מכניס זה **"בְּתוֹכָם"** - שלכל אחד יהיה איזו טעימה בעלמא בזה, וכהלשון הנ"ל: **'רְהִיטָא דְּמוֹחָא לְמִרְדָּף אַבַּתְרֵהּ'**, ואמנם זה בבחינת **'מְטֵי וְלָא מְטֵי'**, אבל הוא טעם משהו! הוא טעם טעימה בעלמא!

ממשיכה התורה הקדושה: **"לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם"** - זה ענין של **'ברית שלום'**, שזה כל עניינם של ימים אלו, וכמו שהזכרנו לעיל שכל הכוונות הן

בברכת **"שים שלום"**, כי בימים אלה צריכים ביותר להתחבר למידת השלום - להרבות שלום בעולם, ותחילה: בין האדם לעצמו! כתיב (תהלים לח, ד): **"אֵין שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי"** - אדם אין לו שלום בעצמותיו... פעם הוא ככה ופעם הוא ככה... הנה עולה והנה יורד... **תעשה כבר שלום עם עצמך!**

ומהו **'שלום'**? וכי **'שלום'** הכוונה שכבר אין לו שום ירידות? **לא! אבל אחר שהוא יורד - הוא עולה ב'שלום'...** הוא יודע היטב: **'אמנם אני יורד, אבל זה רק כדי לעלות!'...** כי אי־אפשר תמיד רק לעלות, אבל הירידה היא **"יְרִידָה לְצֹרֶךְ עֲלִיָּה"**, וכמו שלימדנו רבינו ז"ל, והסביר זאת בדברי הגמרא (שבת קכ.) על הפסוק (ישעיה ג, ו) **"וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ"** - **'אֵין אָדָם עוֹמֵד עַל דִּבְרֵי תוֹרָה אֶלָּא־אִם־כֵּן נִכְשָׁל בָּהֶם'**; כי ה'ירידה' היא ל'צורך עליה', וזה נקרא **'שלום'**, וממילא הוא לא מפחד...

לפעמים עובר על האדם איזה ענין, ואחר שהאיר לו איזו תקופה - פתאום נעשה לו חושך... היתה לו הארה ואיננה... מה הוא מיד חושב? 'אני לא שווה... ככה אני... האור שהיה לי זה סתם דמיון'... **אבל באמת זה לא דמיון כלל וכלל! אמנם היה לך אור, שזה ענין של "יוֹצֵר אוֹר", אבל עכשיו צריך לעלשות למדרגה יותר גבוהה - לעולם הבריאה, לכן מקודם ישנו חושך, שזה "וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ" - 'בורא' מרמז על עולם יותר גבוה, כי לפני העלייה מוכרחת להיות ירידה, וכל החושך הוא כי עדיין לא הגעת אל המדרגה הזאת, אז המדרגה הגבוהה נראית לך חושך... אבל אם תחזיק מעמד, ותבין שכך צריך להיות - במקום שאתה נמצא אתה רואה את האור, אבל למעלה אתה רואה חושך, אם עוד מעט תחזיק מעמד ותעלה יותר - פתאום גם ה"בּוֹרֵא" יהיה "אוֹר", תראה שזה כבר יהיה אור יותר גדול... נמצא שהירידה הזו בכלל לא נקראת 'ירידה', כי כל העניין של ירידה זה רק להביא אותך לְמַעֲלָה וַעֲלִיָּה יותר גדולה...**

וזה ענין של **"בְּרִית שָׁלוֹם"** - שאדם זוכה למידת ה**'שלום'**, וזה ענין שמכניסים ילד בבריתו של אברהם אבינו, שאז חותמים את החתימה של **'שלום'** - שיזכה למידת השלום כל חייו, ויהיה 'שלום בעצמיו', 'שלום עם אחרים', ו'שלום בביתו'; זהו **"בְּרִיתִי שָׁלוֹם"**.

והנה ידוע, שהאות **ו'** ב**"בְּרִיתִי שָׁלוֹם"** היא **ו' קטיעא** - האות ו' חתוכה[ח], ומה העניין הזה? על־פי מה דברינו יובן היטב הקשר לימים אלו: הזכרנו את מה שגילה רבינו

ח. יש כל מיני כל מיני שיטות איך עושים את החתך הזה; יש כאלה שנוהגין פשוטו כמשמעו - לעשות הפסק קטוע באמצע הו', כלומר שבין החלק העליון לחלק התחתון יש קטע חסר. אך יש הרבה סופרים שנוהגין לעשות ו' רגילה, רק בסוף הרגל של הו' עושים שיפוע - כמו חתך, וכך עושים הרבה סופרים - שכותבים אות ו', רק לא ממשיכים את הו' ממש עד הסוף, אלא חותכים אותה מעט בשיפוע למטה, וזאת כדי שלא תאבד הו' את צורתה, כי סוף־כל־סוף צריך להיות אות ו', ומצד שני היא ו' קטיעא, על־כן עושים כאמור. על־כל־פנים, לכאן או לכאן, זה וודאי - שהאות ו' היא קטיעא.

בראשי־תיבות 'תַּמָּז' - ז'כרו **ת**'ורת **מ**'שה, **וז**'מן **מ**'תן **ת**'ורתנו, ואומר רבינו שחסר **הו'** כי בחודש תמוז נשתברו הלוחות, וזה גרם שכחה בעולם. האות **ו'** מרמז על הלוחות, וכן הצדיקים מרומזים באות **ו'**, כי **ו'** היא הספירה **השישית** - יוסף הצדיק, ומדוע **הו' קטיעא**? כי עדיין לא מכירים את הצדיק, וישנה הסתרה על אור הצדיק, ועל־כן **הו' קטיעא**...

והנה, את האות **ו'** לקח יעקב אבינו מאליהו הנביא בתור משכון ועירבון לגאולה, כי הנה כתיב **חמש פעמים 'אליהו' חסר בתנ"ך**, ואחד מהם בפסוק (מלאכי ג, כג) "הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת **אֵלִיָּה** הַנָּבִיא"; ומאידך גיסא - כתיב **חמש פעמים 'יעקוב' מלא בתנ"ך**, ואחד מהם בפסוק (ויקרא כו, מב) "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי **יַעֲקוֹב** וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר"; ומה העניין בזה? אומר רש"י שם: **'בַּחֲמִשָּׁה מְקוֹמוֹת נִכְתַּב מָלֵא, וְאֵלִיָּהוּ חָסֵר בַּחֲמִשָּׁה מְקוֹמוֹת, יַעֲקֹב נָטַל אוֹת מִשְׁמוֹ שֶׁל אֵלִיָּהוּ עֵרָבוֹן שֶׁיָּבוֹא וְיבַשֵּׂר גְּאֻלַּת בָּנָיו'**; והכל קשור לענייננו, כי **'הינחס זה אליהו'**, והוא צריך להגיע לבשר את הגאולה, והנה הוא עדיין לא הגיע, ומפחדים 'מה יהיה, ומי יודע איפה הוא'... **ולכן יעקב אבינו לקח את האות ו' משמו של אליהו בתור משכון עד שיבוא לבשר את הגאולה!**

ולכן חמש פעמים כתוב **'יעקוב'** מלא [אף שבכל שאר מקומות כתוב **'יעקב'** ללא ו'], כי יעקב אבינו אומר: 'אתה לא מקבל את הו' עד שתגיע לבקשר את גאולתנו!'... כי לאליהו הנביא יש הרבה מה לעשות... הוא מגיע לכל ברית מילה, הוא מגיע לכל בית בליל פסח, וכן כשצריך לפעמים לעזור לבן־אדם - הוא מגיע; הוא עסוק בדברים טובים... **ועל־כן אומר לו יעקב אבינו: אליהו, אתה צריך להגיע לבשר את הגאולה! צריך להביא את המשיח! וזכור היטב שחסרה לך האות ו', והיא נמצאת אצלי, וכשתגיע לבשר על הגאולה - אחזיר לך את הו' שלך שיהיה 'אליהו'...**

ואת הדבר הזה מזכירים בכל ברית מילה, כי המנהג שהמוהל אומר כמה פסוקים קודם עריכת הברית, והוא אומר: **"זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב שֶׁיִּתְגַּלֶּה בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ"** - שזה הענין שמכינים כיסא לאליהו הנביא בברית מילה, כדי שיבוא לבשר את הגאולה, ומזכירים הפסוקים: **"לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי ה', שִׁבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ ה' וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי"**[ט], וממשיך ואומר: **"אֵלִיָּהוּ מַלְאַךְ הַבְּרִית הִנֵּה שֻׁלְחָנְךָ לְפָנֶיךָ, עֲמֹד עַל יְמִינִי וְסָמְכֵנִי"**; מדוע אומרים לאליהו הנביא **'הִנֵּה שֻׁלְחָנְךָ לְפָנֶיךָ'**?

לפי כל האמור יבואר היטב: **אנחנו אומרים לאליהו הנביא: 'אליהו, אתה מחכה לבוא ולבשר על הגאולה, והרי אתה מחפש את האות ו' השייכת לשמך, אז 'הִנֵּה שֻׁלְחָנְךָ**

ט. אגב, ישנם הרבה מוהלים שמוסיפים לומר גם את הפסוקים מפרשת השבוע: **"פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם"**.

לְפָנֶיךָ' - זה כאן! "הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם" - עושים עכשיו את הברית, והרי האות ו' רומזת לאות־ברית־קודש ולקדושת הצדיקים - 'ברית שלום', ועל־כן 'הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ' - תבוא ותבשר כבר על הגאולה! 'הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ'...

זהו "הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם", ואכן הו' עדיין **חתוכה**, כי חסרה האות ו', וגם מחודש **'תַּמּוּז'** חסר הו', אבל עכשיו הוא הזמן שמשלימים את הו' - "הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם", שמחזירים כבר את כל הקדושות, ומתחזקים ומתקרבים לצדיקים!

זה ענין קנאותו של פינחס - שהוא מחה על ביזיון הצדיקים וביזיון הברית־קודש, והיה חילול השם, רחמנא ליצלן, והוא קינא על זה מאד, ועל־ידי־זה הוא כיפר על הכל, וכדברי הפסוק: **"תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** - הוא פעל כפרה לנשמות ישראל!

ה'בני יששכר' זי"ע מביא בשם המדרש, שכל מי שנמצא בברית מילה הוא זוכה לכפרת עוונות, למה? אומר המדרש, כי אליהו הנביא הוא קנאי - 'פינחס זה אליהו', והנה הוא יגיע לברית, אבל אולי הבעל־ברית או משפחתו הם לא כ"כ בסדר, ועלול לקנאות קנאת ה'... ולכן אמר לו הקב"ה: 'אל תדאג, אני מכפר לבעל־ברית ולכל משפחתו'... ממשיך אליהו ואומר: 'אבל אולי יהיה איזה אדם בקהל שהוא לא כ"כ בסדר?' אמר לו הקב"ה: **'אני מכפר לכולם!'...**

אומר ה'בני יששכר' שזה מרומז בפסוק הזה: **"תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו"** - מחמת שפינחס קינא קנאת ה', ונעשה אליהו הנביא שמגיע לכל ברית מילה, אזי: **"וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** - כי כל הנוכחים בברית מילה מקבלים כפרת עוונות...

זו קנאותו של פינחס הצדיק - שהוא מקנא להקב"ה, ואת זה הוא מכניס **"בְּתוֹכָם"** - שכל אחד יזכה לקנאות הקדושה הזאת, ואמנם באופן קטן, אבל יזכה לזה! יזכה להשתוקק להידבק בהקב"ה, ולהידבק בצדיקים שמדבקים אותם בהקב"ה, ועל־ידי־זה **"וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"**...

ועל־כן אומרים אז לאליהו הנביא: **"אֵלִיָּהוּ מַלְאַךְ הַבְּרִית הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ, עֲמֹד עַל יְמִינִי וְסָמְכֵנִי"** - מבקשים שאליהו הנביא יבוא בקרוב, ויבשר את הגאולה, שבעזרת השם משיח כבר מגיע, ובעזרת השם תתגלה שכינת עוזו יתברך לכל העולם כולו, ובעזרת השם בקרוב יהיה הגאולה השלימה!

